

Lesson 76

Pastul Mahāpin

Yahiya 10

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimmattan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan "Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan".

Si lesson dehelluhin takalete bi we' pa'in si Isa Panuhutanin, we' subey iye matey si Awrusalam duk ellum balik amban kamateynen katellu ellewnen. Kata'uhan si Isa we' inanakan iye tu'u si dunya supaya bu'usanne laha'nен manjari kurban pamuwas duse. Si lesson iyan kitete bi isab we' pinakitehan we' si Isa sahayane mahadjezin pag la'i iye diyata' punu magsumbaya' duk tellungan me' tindegnen. Sinag luwe si Isahin kuwe' mata ellew, duk semmeknen makasilew hawal pote'nen. Sa miya'an pabagala sahaya Tuhan mapatenna' diyalem si Isahin.

Ellew inin pala'us kite bi matsa dem Kitab Injil duk takalete bi we' pinagsali' we' si Isa me' a'a manuhut iyehin duk **bili-bili kaduhulan**. Bakas takalete ne dem Kitab Kanabihanin we' daran me' manusiya'in pinagsali' we' Tuhanin duk **bili-bili lepas mangga' niya' mangipat siyehin**. Saguwa' ga'i mabaya' Tuhanin we' me' a'ahin magmula kuwe' bili-bili ga' niya' pastulne. Iye jānnen hangkan papitune amban surga' Pastul mabalakatanin supaya kite bi tapandu'anne si lān kasanyangan duk supaya kite bi tatimbulne amban me' bantate mala'atin, hātin, amban Nakura' Seyitanin, dusehin, kamateyin duk narka'in. **Kata'uhannu ke Pastul Mahāp** pinapitu we' Tuhan si me' manusiya'in? Bang ga' pe kata'uhannu, pakale kew pahāp-hāp si lesson ellew inin.

Matsa kite bi amban dem Kitab Injil sinulat we' Yahiya, kapitulu sempū'. Dembuwa' ellew missā si Isa si me' a'a mabanes mapaliput si iyehin, pa'inne:

(Yahiya 10) ¹ "Sabennal akahante ka'am, bang a'ahin padiyalem dem kural me' bili-bilihin bu ga'i palabey amban gawang saguwa' padiyalem amban lān seddili, **a'a miya'an panangkew** duk

*ngalangpas.*² A'a mapadiyalem amban gawangin, iye mangipat bili-bilihin." ....⁶ **Dalilan inin** inaka we' si Isa si me' a'ahin saguwa' ga'i tasabutde hātin. ⁷ Hangkan missā si Isa si siye balik, pa'inne, "Sabennal akahante ka'am, aku inin dalil gawang palabeyan bili-bilihin....⁹ **Aku dalil gawangin,**" pa'in si Isa. "Sine-sine padiyalem amban aku, timbul iye. Luhaya iye padiyalem-pabukut duk inurungan iye kahāpan.¹⁰ A'a ngalangpasin, ga' niya' akane pitu bang duma'in nangkew, duk mapatey, duk maka'at. Saguwa' aku, akaku mapituhin ngurungan me' manusiya'in umul, maglabi-labi hāpnen.

¹¹ "**Aku inin, dalil pastul bili-bili hāp** pagipatne me' bili-bilinen. Pastul bili-bili mahāpin maglilla' matey para si me' bili-bilinen.

¹² A'a tinangdanan magbantey me' bili-bilihin, duma'in iye pastulin duk duma'in iye dapu' me' bili-bilihin. Hangkan bang niya' takitene hayep talun hap pī si me' bili-bilihin, lahi iye duk ambananne me' bili-bilihin. Manjari siggew hayep talunin me' bili-bilihin duk kanat-kanatne siye.¹³ Hangkan iye lahi pegge' tinangdanan hadja iye. Ga' niya' lasane si me' bili-bilihin.¹⁴⁻¹⁵ **Aku inin,**" pa'in si Isa, "dalil pastul bili-bili, hāp pagipatne me' bili-bilinen. Magkinata'u te'ed kami duk Samakun. Damikkiyan isab, kata'uhanku me' a'a suku' si akuhin duk kata'uhande ku isab. Maglilla' ku matey para si me' a'a suku' si akuhin....¹⁷ Kinalasahan ku te'ed we' Samaku Tuhanin pegge' maglilla' ku matey supaya ku pinakellum balik.¹⁸ Ga' niya' manusiya' taga kapatut mapatey aku, pegge' makapagbaya' ku bang matey ku atawa ga'i. Paglilla'ku umulkun ambar kabaya'aniku. Taga kapatut ku maglilla' umulkun, duk taga kapatut ku makellum barankun balik. Inin panganda'akan Samaku Tuhanin si aku."

¹⁹ Pag kale me' a'ahin me' bissā si Isa inin, magseddili-seddili tapikil ne isab siye balik.²⁰ Ekka siye magpa'in, "Pasayeden seyitan iyan, duk binalew. We'ey ka'am pakale si iye?"²¹ Saguwa' pa'in me' sinduwehin isab, "Bang a'a pasayeden seyitan, ga'i iye makabissā kuwe' birissāne miya'an. Duk bang seyitan, ga'i tapangitene a'a pessekin."

²⁴ Manjari patipun pī si iye me' a'ahin duk pa'inde si iye, "Sampay sumiyan pe kami pa'agadnu meke kami akahannu bang sine kew? Bang asal bennal ka'u Almasihin, tapene' Tuhan magsultan si kamihin, akahanun kami papasti!"²⁵ Sambungan si Isa siye, pa'inne, "Bakas ne ka'am akahanku saguwa' ga'i du ku kahagadbi. Me' hinangan bakas hininangku amban kapatut Samakun, kuwe' ngakahan ka'am ne bang sine ku."²⁶ Saguwa' ga'i ku kahagadbi pegge' duma'in ka'am suku' si aku.²⁷ Me' a'a suku' si akuhin, me' dalil bili-bilikun, pakalede suwalakun. Kata'uhanku siye duk nuhut siye aku.²⁸ Urunganku siye

umul ga' tamananne. Ga'i te'ed siye pinasape' amban Tuhan salama-lama. Duk ga' te'ed niya' maka'agew siye amban aku.²⁹ Pinasuku' siye we' Samakun si aku. Samakun balakatan amban kēmon. Ga' niya' maka'agew me' a'a suku' si akuhin amban iye.³⁰ Samakun duk aku dambuwa' du.”

*“³¹ Pag kale me' a'ahin binissā si Isa miya'an, nimuk ne isab siye batu panibagde si Isa. ³² Pa'in si Isa si siye, “Ekka me' hinangan hāp tapakitehanku si ka'am. Me' hinangku miya'an pinahinang we' Tuhanin si aku. Inggehin me' hinangku miya'an kabunsihanbi hangkan ku batang tibagbi?”³³ Nambung me' a'ahin, pa'inde, “Duma'in sabab hinangannu hāp hangkan kew batang tibag kami, saguwa' sabab pamissānu kupul si Tuhanin. Manusiya' kew hadja bu **pa'innu Tuhan kew.**”³⁴ Pa'in si Isa si siye, “Tasulat bisan dem kitabbi pina'in Tuhan si me' a'a mangahukumin masaley. Pa'in Tuhanin si siye, ‘Ka'am iyan me' tuhan.’³⁵ Na, kata'uhante bi we' kēmon tasulat dem kitabin ga'i te'ed pinda salama-lama. Na, bang me' pangurungan Tuhan lapalnen inēnan we' ne me' tuhan,³⁶ pasōng ne aku asal talep inēnan Anak Tuhan. Pegge' aku inin, tapene' we' Tuhanin duk pinapitu ku we' ne si dunya. Na, we'ey pa'inbi we' bissāhanku Tuhanin kupul pegge' magpa'in ku we' Anak Tuhanin ku?³⁷ Bang sa'upama me' hinangkun ga'i magsali' duk me' hinang Samakun, na, da'a ku kahagadun bi.³⁸ Saguwa' bang magsali' du, bisan ne ga'i kahagadbi me' bissākun basta kahagadbi hadja me' hinangkun, ujud kata'uhanbi du duk tahātibi du te'ed we' Samakun duk aku dambuwa' du.”³⁹ Ubus mabaya' ne isab siye niggew si Isa sabab bissāhannen saguwa' lumahi iye.*

Takalebi ke bang ine pina'in si Isa si me' a'ahin? Ga' niya' taymte magpahāti kēmon, saguwa' mikil kite bi sabab **duwe ēn** ginuna we' si Isa si dinen. Bakas takalebi ke? Inin me' ēnnen: **gawang palabeyan bili-bilihin** duk **pastul bili-bili mahāpin**.

Pinagsali' we' si Isa me' manusiya'in duk **bili-bili**. Tagna' takalete we' pa'inne si me' a'a mabanesin, “**Aku inin dalil gawang palabeyan bili-bilihin...sine-sine padiyalem amban aku, timbul iye.**” We'ey ēnan si Isa dinen “**Gawang palabeyan bili-bilihin?**” Masa miya'an a'a magipat hayepnen hinanganne hayepnen kural duk ginunanen pange luhihan atawa batu, duk hinanganne dembuwa' gawang palabeyan hayepin. Bang sangem ne bu dumiyalem ne me' bili-bilihin, tuli pastulin si behe gawang ngaguwaldiyahan hayepnen. Hangkan bang niya' hayep talun sōng pa'asek duk mapatey bili-bilihin, subey palabey amban gawang pala'ihan pastulin. Luhud pastulin hayep talunin supaya ga'i tapaka'atanne me' bili-bilihin. Hangkan hep di pastulin ne “**gawang palabeyan me' bili-bilihin**”.

Ēnan si Isa Panuhutanin, dinen “*Gawang palabeyan me' bili-bilihin*”. Hātinens we' si Isa mangipat kēmon suku' si iyehin. Hātinens isab we' bang kew mabaya' sinakup si me' a'a suku' si Tuhanin, **subey kew palabey amban si Isa**. Sine-sine mabaya' timbul amban akkal Nakura' Seyitanin, amban legga dusehin, amban balakat kamateyin, duk amban legga salama-lama si narka'in subey palabey amban si Isa. Iye hadja dendangan gawangin pa'asekan a'a madusehanin pī si umul salama-lamahin. Iye jānnen hangkan pina'in dem Lapal Tuhanin, pa'inne: “*Asal iye hadja dendangan makatimbul kitehin bi. Pegge' tu'u si tibu'ukan dunya inin, ga' niya' seddili pangurung we' Tuhanin makatimbul kite bi luwal si Isa hadja.*” (Hinangan 4:12) Si Isa hadja dendangan gawang Pagtimbulin.

Ta'essebbi ke bang ine bakas tabatsaten, palabey ne bang piyem bulan, sabab Nabi Nu duk laseyin? Da'ak Tuhanin Nabi Nu ngahinang kappal supaya niya' panuhutan kēmon mamabaya' malahi amban hukuman laseyin. Piye gawang kappal dina'ak Tuhan subey hininangin? **Dembuwa' gawang hadja.** Kēmon mamabaya' malahi amban laseyin subey padiyalem amban gawang dembuwa' inin. Sine-sine padiyalem amban gawang inin **timbul**. Sine-sine ga'i padiyalem amban gawang inin **magmula!** Sa miya'an du isab bang ta'abut ne Ellew Paghukumin, pinabugtu' si kite bi dem Kitab we' dembuwa' hadja gawang iluka we' Tuhanin para si me' manusiya'in supaya siye timbul. AlMasi dihananne Gawangin para pa'asekan me' a'ahin pī si umul salama-lamahin. Iye jānnen hangkan pa'in si Isa, “***Aku dalil gawangin; sine-sine padiyalem amban aku, timbul iye....saguwa' bang a'ahin padiyalem dem kural me' bili-bilihin bu ga'i palabey amban gawang, saguwa' padiyalem amban lān seddili, a'a miya'an panangkew duk ngalangpas!***” (Yahiya 10:9,1)

Ēn kaduwenen ginuna we' si Isa para si dinen arak sali' duk tagna'in. Duma'in hadja si Isa “*Gawang palabeyan me' bili-bilihin*”, saguwa' “**Pastul Mahāp si me' bili-bilihin**” isab. Si Isa Pastul **Mahāpin**, pegge' iye mamalasa si kitehin bi duk paglilla'ne umulnen para si kite bi. Pastul hāp te'ed iye manamal! Nabi Da'ud nulat sabab iye dem Kitab Jabur, kalangan duwempuk-tellu, pa'inne:

¹ *Tuhanin mangipat akuhin kuwe' pastul ngipat bili-biline, ga' niya' kulang si aku.* ² *Pahaline ku dem balili hāp; pandu'anne ku si bihing bohe' hāp;* ³ *ba'ahuhanne basagkun. Pandu'anne ku si lān matumewwa'in, sa bakas pananggupnen.* ⁴ *Bisan ku lumengngan dem lindem bitu-bituhan ga'i ku tinalew si ine-ine la'at, pegge' la'i du kew nuhut aku; tungkudnun mēbbegan aku.* ⁵ *Memesnu kapamangankun si harapan me' bantakun. Saginanu ku kuwe' bisita pinahadje; ininumkun ekka manamal.* ⁶ *Bugtu' hāpnun duk lasanun ga'i tahala' amban aku tiggelanku ma'ellumin, duk patenna'ankun si luma' Tuhanin salama-lama.* (Jabur 23)

Subey kata'uhante bi we' Pastul bili-bili mahāp sinulat we' Nabi Da'ud miya'an, iye AlMasihin. Iye jānnen hangkan tapagpa'in si Isa, “*Aku pastul bili-bili mahāpin!*” duk pa'inne isab, “*Samakun duk aku dembuwa' du!*” (Yahiya 10:11,30) Saguwa' pag pa'in si Isa we' **dembuwa' du iye duk Tuhanin**, inēnan iye we' me' Yahudihin we' missā kupul iye si Tuhan duk nimuk batu siye sōng panibagde iye. Ga'i teyima'de we' si Isa Tuhanin magbaran manusiya'. Sampay kuwe'itu inin me' a'a ma'ekkahin kapeddi'an si bissā si Isa inin. Kannal me' sinduwehin bang pina'in we' si Isa magdembuwa' siye duk Tuhanin, hātinew we' niya' duwe Tuhan. Saguwa' duma'in iyan to'o, pegge' Kitab me' Kanabihanin magpa'in papasti' we' Tuhanin dembuwa' du, pa'inne: “*Magbaya'-baya'in, Tuhanten bi, Dembuwa' du iye!*” (Panessa'-nessa' 6:4) **Bisan pa'in Kitabin we' “Tuhanin Dembuwa' du” ga'i du alal Tuhanin mabagala dinen si dunya magbaran manusiya'.**

Kaw pesōng tasabutte bi sabab **upama** inin. Pikilun bi sabab mata ellewin. Pasilak ellewin si dunya ngurung danta' duk panas. Piye mata ellewin? Dembuwa' du. Intag mata ellewin? Tala du, la'i diyata' pe amban mahawan, saguwa' tu'u du isab si dunya, ngurung umul si kēmon ma'ellumin. Mata ellew makayatin duk silak ellew makapanas dunyahin dembuwa' du. Arak sa miya'an Tuhanin duk si Isa, dembuwa' du isab. Pa'in si Isa, “*Samakun [Tuhanin] duk aku dembuwa' du!*” Pitu si Isa Panuhutanin si dunya, supaya tasabutte bi lasa Tuhanin duk pagtimbulnen. Pakale ka'am bang ine pina'in dem Kitabin sabab Tuhanin duk si Isa, pa'inne:

“Tuhanten bi .... kuwe' ebbut hadje.... Patenna'annen dem sahaya ga'i katumapitan.... Ga' niya' bakas ngite Tuhanin. Saguwa' pinakata'u Tuhanin si manusiya' we' Anakne dambuwa'-buwa'in, pegge' asal Tuhan du iye duk magdambuwa' iye duk Samanen.... La'i si Anaknen takite sahaya Tuhanin duk lekkup te'ed iye neppu Tuhanin. Iye mangantanan alam inin we' bissāne mabalakatanin. Duk pag ubus hinangnen supaya ta'ampun duse manusiya'in, manjari hap pī iye si surga' duk ningkolo' iye si kanawaninan Tuhan Tamanan Mabalakatanin..... Pegge' kabaya'an Tuhanin we' Anaknen (Isa AlMasi) asal tattap kuwe' iyehin.... Tipun la'i si iye (AlMasihin) kēmon addat duk pikilan Tuhanin!” (Hibrani 12:29; 1 Timoteo 6:16; Yahiya 1:18; Hibrani 1:3; Kolossa 1:19; 2:9)

Awe', iye pina'in dem Lapal Tuhanin: “*Tipun la'i si AlMasihin kēmon addat duk pikilan Tuhanin!*” (Kolossa 2:9) Hangkan makajari si Isa Panuhutanin magpa'in, “*Samakun duk aku dembuwa' du!*” Isa AlMasi du **Pastul Mahāp** mapitu amban surga'in, manjari manusiya', patenna' tu'u si dunya, duk paglilla'ne umulne masutsihin supaya kite bi tatimbulne amban sukna' bino'o we' duseten bi. Iye du isab ma'ellum balik amban

kamateynen duk ngatu ngurung umul salama-lamahin si kēmon makahagad si iyehin. Iye jānnen hangkan makajari si Isa magpa'in:

*“Aku inin dalil pastul bili-bili, hāp pagipatne me' bili-bilinen....
Maglilla' ku matey para si me' bili-bilikun, hātinan a'a suku' si
akuhin.... maglilla' ku matey supaya ku pinakellum balik. Ga' niya'
manusiya' taga kapatut mapatey aku, pegge' makapagbaya' ku bang
matey ku atawa ga'i. Paglilla'ku umulkun amban kabaya'anku.
Taga kapatut ku maglilla' umulkun, duk taga kapatut ku makellum
barankun balik. Inin panganda'akan Samaku Tuhanin si aku.”*
(Yahiya 10:14-18)

Bugtu' te'ed, si Isa “*Pastul Mahāpin*”, pegge' sarang hadje lasanen si kite bi hangkan paglilla'ne umulnen para si kite bi!

Pakale ne kite bi balik si me' bissā mahāp manamal binissā we' si Isa Panuhutanin, pa'inne:

(Yahiya 10) ⁹ *Aku dalil gawangin, sine-sine padiyalem amban aku,
timbul iye....* ¹⁰ *A'a ngalangpasin, ga' niya' akane pitu bang duma'in
nangkew, duk mapatey, duk maka'at....* ¹¹ *Aku inin dalil pastul bili-
bili hāp pagipatne me' bili-bilinen. Pastul bili-bili mahāpin maglilla'
matey para si me' bili-bilinen.* ¹² *A'a tinangdanan magbantey me'
bili-bilihin, duma'in iye pastulin duk duma'in iye dapu' me' bili-bilihin.
Hangkan bang niya' takitene hayep talun hap pī si me' bili-bilihin,
lahi iye duk ambananne me' bili-bilihin.....* ¹⁴ *Aku inin dalil pastul
bili-bili, hāp pagipatne me' bili-bilinen....* ²⁷ *Me' a'a suku' si akuhin,
me' dalil bili-bilikun, pakalede suwalakun. Kata'uhanku siye duk
nuhut siye aku.* ²⁸ *Urunganku siye umul ga' tamananne. Ga'i te'ed
siye pinasape' amban Tuhan salama-lama. Duk ga' te'ed niya'
maka'agew siye amban aku!*

Me' bagayku mapakalehin, sine tinuhutbin? Tuhutbi ke **Pastul Mahāpin?** Atawa niya' tuhutbi seddili?

Hāp isab bakas pakale ka'am ellew inin. Da'akte ka'am pakale si lesson balik supaya takalebi panolo' si Isa sabab ase' Tuhan mahadjehin....

Karayaw iledjiki'an ka'am we' Tuhanin sasang ta'essebbi me' pina'in we' si Isa sabab dinen, pa'inne:

*“Aku dalil gawangin, sine-sine padiyalem amban aku, timbul
iye.... Aku inin dalil pastul bili-bili hāp pagipatne me' bili-bilinen.
Pastul bili-bili mahāpin maglilla' matey para si me' bili-bilinen!”*
(Yahiya 10:9,11)

Wassalam